

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Державна вища професійна школа ім. кап. Вітольда Пілецького в Освенцеми (Польща)
Університет економіки в Братиславі
Факультет економіки бізнесу в Кошице (Словацька Республіка)

**IV Міжнародна
науково-практична конференція
“УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІЇ І ВИКЛИКИ”**

6-7 квітня 2022 р.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

У66

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
Вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від 18 квітня 2022 року)*

У66

Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики: збірник тез доповідей IV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Мукачево, 6-7 квітня 2022 р.). – Мукачево: МДУ, 2022. – 272 с.

***Відповідальний за випуск:** ФЕЄР Оксана – к.е.н., доц., доцент кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму, відповідальна за наукову роботу кафедри.*

***Технічний редактор:** ТОВТ Тетяна – к.е.н., доцент.*

У збірнику тез за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції, що проводилася кафедрою менеджменту, управління економічними процесами та туризму Мукачівського державного університету, висвітлюються погляди науковців, здобувачів освіти, представників державних органів влади та місцевого самоврядування, підприємницьких структур на актуальні проблеми управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів в сучасних умовах.

Матеріали структуровані в розрізі декількох напрямів досліджень: «Управління економікою держави в умовах глобальних перетворень»; «Особливості регіонального управління господарськими процесами»; «Управління економічними процесами суб'єктів господарювання»; «Фінансове регулювання та обліково-аналітичне забезпечення діяльності суб'єктів на мікро- та макрорівнях»; «Управління інвестиційно-інноваційною діяльністю»; «Управління освітньою діяльністю у цифровому просторі»; «Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства».

Матеріали подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

Матеріали конференції доступні для перегляду на офіційному сайті університету за адресою <https://msu.edu.ua/konferenciji-seminari/>

© Мукачівський державний університет, 2022
© Кафедра менеджменту, управління економічними процесами та туризму, 2022

СЕКЦІЯ 2. ОСОБЛИВОСТІ РЕГІОНАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ ГОСПОДАРСЬКИМИ ПРОЦЕСАМИ

Liba N. Models of effective regional industrial policy	61
Maksyutova O. Ensuring competitiveness of the tourist and recreational business of the region	63
Клочко Т.А. Еколого-економічні аспекти сталого розвитку суб'єктів господарювання	64
Маслиган О.О., Тодьєрішко Е.В., Кампов Н.С. Категорія регіон як об'єкт регіонального розвитку та категорія регіонального управління	66
Медвідь Л.І., Ийбер К. Теоретична складова соціальної політики туризму регіону	68
Паулик А.Я. Інноваційність економіки регіону як фактор формуванні її конкурентних переваг	71
Пігош В.А. Ефективне управління майном як запорука сталого розвитку територіальних громад	72
Пороскун С.С. Оцінка конкурентоздатності міста	75
Прокопенко Н.І., Лубинець Д.В. Роль полезахисних лісових насаджень для забезпечення сталого розвитку агроландшафтів	77
Феєр О.В. Мукачєво в рейтингу прозорості міст України	79
Чучка І.М., Гегедош К.В. Прикордонна торгівля – як одна із перших і специфічних форм прикордонних економічних відносин	81

СЕКЦІЯ 3. УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРИВАННЯ

Dorochoy D., Popovych O. Zvláštnosti managementu podnikov cestovného ruchu	83
Kassem Yahya, Babicheva H. Determinants of formation of consumer loyalty in the pharmaceutical market	84
Lutsa Y., Olgierd Witczak Regulations on human resource management of multinational company within the cross-cultural environment	85
Lyzanets A., Danylko M., Aleksandraviciute V. Branding as a communicative technology of increasing enterprise competitiveness	88
Богінська Л.О. Еколого-економічні аспекти діяльності будівельної галузі	91
Бора Н.Ю. Медична послуга в системі медичного маркетингу	93
Гоблик-Маркович Н.М., Ясюк А. Інноваційні напрями управління конкурентоспроможністю продукції підприємства	96
Головачко В.М., Головачко В.В. Тенденції розвитку сучасних корпоративних інформаційних систем	99
Жадько С.В., Ель Горфі Аюб Вивчення сучасних стратегій позиціонування лікарських засобів на фармацевтичному ринку	102
Жадько С.В., Суааїді Монсеф Аналіз інформаційної роботи аптек у різних країнах світу	104
Іваненко В.С. Управління економічними та соціальними питаннями у сфері охорони праці на підприємствах аграрного профілю	105
Карпенко Р.В., Александрова К.О. Правова природа комерційної таємниці як об'єкту права інтелектуальної власності	108

УДК 005.591.6:339.137.2:658(043.2)

ГОБЛИК-МАРКОВИЧ Н.М.
кандидат економічних наук, доцент,
завідувач кафедри менеджменту,
управління економічними процесами та туризму,
ЯСЮК А.
здобувач ОС «Бакалавр»
спеціальності 073 «Менеджмент»,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

ІННОВАЦІЙНІ НАПРЯМИ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА

Підвищення ролі інноваційної діяльності в сучасному управлінні підприємств є одним з найважливіших завдань економічного розвитку держави, що забезпечують створення та розвиток інноваційних технологій. Реалізація інноваційних проектів, а також розвиток нових технологій та проведення наукових досліджень дозволяють підприємствам отримувати конкурентні переваги, підвищувати рівень прибутковості та реалізовувати інноваційну продукцію, що буде конкурентоспроможною на зовнішніх ринках, тим самим забезпечуючи надходження валюти в країну та створюючи умови для розвитку національної економіки.

Дослідженню питань ефективної діяльності підприємств в конкурентному середовищі присвячено багато наукових праць. Серед науковців, що вивчали різні аспекти конкуренції та конкурентоспроможності продукції можна виокремити М.Портера, Л.Балабанову, А.Загороднього, Я.Базилюка та багато інших. Окремо питання інноваційної діяльності та застосування інноваційних технологій у виробництві продукції підприємств знайшли відображення у дослідженнях таких науковців як М.Батрак, В.Білявський та ін. Проте, питанням систематизації особливостей застосування інновацій, як фактору підвищення конкурентоспроможності продукції підприємства, приділено недостатньо уваги.

Основною метою наукового дослідження є визначення сучасних напрямів управління конкурентоспроможністю продукції підприємства на засадах інноваційного розвитку.

Сучасна економічна ситуація і швидкозмінна конкуренція стимулюють не тільки більш ефективне використання ресурсів, цінностей і можливостей (пріоритетів), але й удосконалення стратегічного передбачення інноваційного розвитку певних господарських об'єктів та формування їх конкурентоспроможних переваг. Таких переваг можна досягти через перехід на інноваційний шлях розвитку, що характеризується більш широким використанням новітніх досягнень науки і техніки: інформаційних технологій, біотехнологій, нових матеріалів, ресурсо- і природозберігаючих технологій. Тому активізація інноваційної діяльності – одне з головних завдань для підприємницьких структур.

В Законі України «Про інноваційну діяльність» під інноваціями розуміється «...новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоспроможні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери» [1].

Сучасний конкурентний ринок висуває всезростаючі вимоги перед його учасниками, стимулюючи останніх до зміни тактики конкурентної боротьби. Посилення значимості інноваційної діяльності спонукає топ-менеджмент підприємства спрямовувати зусилля на посилення конкурентних переваг, як вирішального фактора економічного

зростання продукції підприємства. Тому, потреба і перспективність таких заходів обумовлюють необхідність концентрації уваги на поліпшенні процесів управління інноваційними проектами, як основоположними факторами ефективності роботи підприємства.

В останні десятиріччя найбільшого соціально-економічного розвитку досягають країни, в яких діяльність підприємств зосереджена не просто на здобутті конкурентних переваг, а на отриманні їх в довгостроковій перспективі з метою здобуття якісно-нового рівня розвитку із застосуванням інноваційних технологій. Інноваційність являє собою процес безперервного розвитку, оновлення та змін діяльності на основі використання різноманітних нововведень.

Один з показників, що характеризує конкурентну інноваційну систему, є глобальний індекс інновацій. Глобальний індекс інновацій — це глобальне дослідження і рейтинг країн світу, що супроводжує його, за показником рівня розвитку інновацій. В рейтингу "Global Innovation Index 2021" перші позиції займають Швейцарія, Швеція, Сполучені Штати Америки, Великобританія та Республіка Корея [2].

Можна виокремити ряд причин поширення застосування інновацій в діяльності підприємств:

- конкурентна боротьба, що здійснюється з метою одержання на ринку конкурентних переваг та максимізації прибутку підприємства;
- постійне зростання та урізноманітнення попиту споживачів;
- підвищення рівня технологій та технічного потенціалу;
- креативне управління процесами вирішення проблем, які виникають у діяльності підприємств в сучасних умовах господарювання;
- потреба не просто збереження ринкової частки підприємства, а й її збільшення;
- наслідування передових організацій, які впроваджують новітні технології;
- бажання покращувати результати у конкретній діяльності підприємства та ін.

Ключовими елементами управління інноваційною діяльністю організації є ефективний вплив застосування інновацій на конкурентоспроможність продукції підприємства. Загалом виділяють наступні напрями інноваційної діяльності, що впливають на формування конкурентоспроможності (див. рисунок 1).

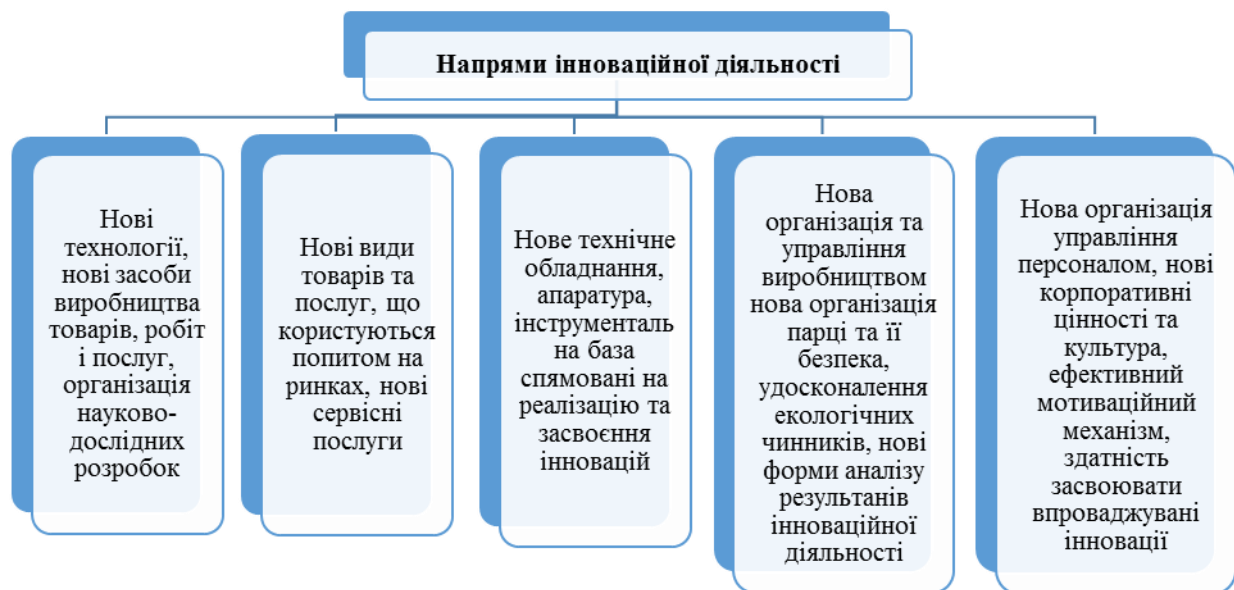

Рис.1. Напрями інноваційної діяльності, що впливають на формування конкурентоспроможності

Для того, щоб впроваджувати у практику діяльності підприємств інноваційні технології, необхідна зацікавленість та взаємовигода як держави, регіональних органів влади так і окремих підприємств та, відповідно, кінцевого споживача товарів, послуг. Інновації підвищують продуктивність та конкурентоспроможність кожного окремого підприємства, що їх застосовує, а також дають змогу регіонам, країнам володіти інноваційними перевагами і займати провідне місце в світовій економіці.

Результатом ефективного управління конкурентоспроможністю підприємства на інноваційних засадах є наступні взаємопов'язані складові [4]:

- підвищення ефективності виробництва і, як наслідок, конкурентоспроможності підприємства;
- підвищення конкурентоспроможності продукції, товарів, послуг, що створює конкурентні переваги на ринку;
- визначення та задоволення нових потреб ринку споживачів за рахунок пропозиції інноваційного продукту.

В підсумку можна сказати, що до підвищення конкурентоспроможності підприємства та його продукції призводить саме активізація інноваційної діяльності, що формує позитивні зміни у якості продукції, зниженні витрат, оптимізації цін та інших напрямів діяльності підприємства.

Велику роль в економічному зростанні країни, підвищенні конкурентоспроможності її підприємств та продукції відіграють інновації. Завдяки впровадженню інноваційних технологій підприємства здобувають конкурентні переваги, що дають можливість здійснювати ефективну, прибуткову діяльність. У зв'язку з останніми подіями в Україні, конкурентоспроможність підприємств та продукції, що вони виробляють є дуже нестабільною та змінною. Необхідною умовою для перспектив розвитку конкурентоспроможності за рахунок застосування інноваційних технологій повинне стати відновлення миру і державного контролю над всіма регіонами України. На нашу думку, запорукою ефективного управління конкурентоспроможністю підприємств повинні стати фінансова підтримка інноваційних проектів, підвищення національної безпеки країни та залучення передового іноземного досвіду підприємств-лідерів ринку.

Список використаних джерел:

1. *Про інноваційну діяльність : Закон України (зі змінами): за станом на 04.07.2002 р. № 40-IV / Верховна Рада України — [Електронний ресурс] - Web: www.zakon3.rada.gov.ua/laws/show/40-15.*
2. *Global Innovation Index [Електронний ресурс]. — 2021. — Режим доступу: <https://www.globalinnovationindex.org/analysis-indicator>.*
3. *Батрак М. Методи генерації інноваційних ідей як засіб підвищення конкурентоспроможності товарів вітчизняних виробників / М. Батрак // Формування ринкових відносин в Україні. — 2011. — № 1. — С. 122.*
4. *Білявський В.М. Інноваційна діяльність як інструмент підвищення конкурентоспроможності підприємства / В.М. Білявський, Ю.В. Білявська // Проблеми та перспективи розвитку підприємництва в Україні : матеріали VIII міжнар. наук.-практ. конф. - К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. - С. 30-31.*
5. *Управління конкурентоспроможністю підприємства: Навч. посіб. / [Л.В. Балабанова, Г.В. Кривенко, І.В. Балабанова та ін.]. — К.: Видавничий дім "Професіонал", 2019. — 256 с.*

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>